

Oktober 2016 nr. 66

Skåtøy Flaskepost

epost: linda-hoy@hotmail.com
mobil: 99234828

Legg turen til Skåtøy!

Opplev høstens natur, sjø og skjærgårdens ro.

Kafeen er åpen lør 11-23 og søn 11 til ca 20. Her får du god mat, og kan mingle med innfødte om du ønsker eller tør. Du kommer deg greit frem og tilbake **Sjekk KFS rutene her**

Ryggsekkane

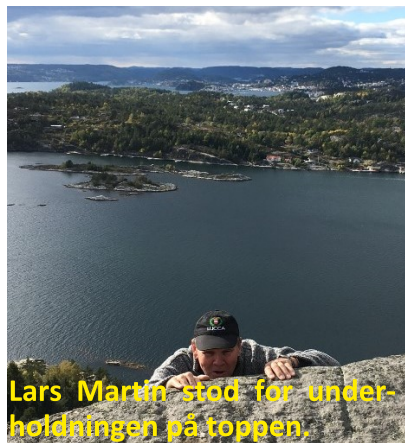

Lørdag 8. oktober la Ryggsekkane ut på sin regelmessige tur. Denne gangen gikk turen til en annen stor og fin øy i skjærgården vår – nemlig Gumøy. Med Tore Abrahamsen som kjentmann og guide fikk vi oss en lang og deilig tur i høstværret. Etter å ha lagt båtene i Kvernkilen, gikk turene videre på Vestre Gumøy med Signalet som målet. I stedet for å ta den vanlige veien opp til Signalen, viste Tore oss andre stier.

Vi gikk på utsiden av Gumøy, med utsikt mot Langøy. Her passerte vi flere

fine plasser, blant annet Eikenes og Hasseleid. Fra Hasseleid tok vi en sti som «Tore hadde hørt at de på hytta brukte,» men som han aldri hadde gått selv. Som de erfarne turfolka vi er, gikk dette smertefritt (og med høy puls på grunn av bratt stigning), og vi nådde Signalen. Her spiste vi alle sammen, 18 stk totalt, niste og drakk en styrke-drikk eller to.

Vi avsluttet med en tur på kafeen da vi kom tilbake til Skåtøy i fem-tida.

Lars Martin stod for underholdningen på toppen.

Alle var enige i at det hadde vært en fin tur!

(Du kan se flere bilder fra turen i bedre kvalitet på **Ryggsekkanes Facebook-side.**)

Linda Høyvarde

BÅTOPPTAK

Det andre felles båtopptaket skjer mandag 31. oktober (det tredje og siste skjer seinere og der er Jan Cranner kontaktperson).

Som vanlig må de interesserte kontakte Bjørn Tore direkte på 90081102 god tid i forveien slik at han kan lage ei rute.

OBS! Vi blir også oppfordret til å rydde veier og opplagsplass for trær, busker og annet som står i veien.

Hansemann

Skåtøy – sangpoetenes møtested

Sangpoetenes program for første halvår 2017 er så godt som klart.

Vinterkonsert

Styret i Sangpoetene var på en flott tur til Gøteborg Visefestival i februar, og vi har hatt en intensjon om å få en eller flere svenske artister fra denne festivalen til Skåtøy.

- Det har vi nå gjort avtale om og det er planlagt konsert på Lokalet 11. februar 2017.

Navnet på artist(ene) slippes i løpet av noen dager, når kontrakten er signert.

Sett av dagen allerede nå. Følg med på www.sangpoetene.no eller les Flaskeposten.

- Billetter legges ut på ticketmaster.no i løpet av noen uker.

Årsmøte

Dato for årsmøte er klar. Det blir 11. mars 2017 på Lokalet. Tradisjonen tro vil vi etter årsmøte servere kortreist musikk i regi av Kjetil Valldal, som har spennende ting på gang.

Pinsekonsert

Lørdag 3. juni 2017 spiller Sigvart Dagsland og Torjus Vierli (duo) pinsekonsert i Skåtøy kirke.

Sigvart Dagsland er sanger og låtskriver, han har gitt ut 20 soloalbum og holder rundt 40 konserter over hele landet hvert år. Han fikk Prøysenprisen i 2009, har vært nominert til Spellemannsprisen tre ganger i pop-klassen og har mottatt den en gang.

Foto: Hans Fredrik Asbjørnsen

30. september 2016 kom hans første studioalbum på 4 år, «Røst». Høsten 2016 legger han ut på sin til nå lengste Norgesturné. I bagasjen har han låter fra

sitt nye album, samt høydepunkter fra hele sin rikholdige katalog.

- Billetter legges ut på ticketmaster.no i løpet av noen uker.

TIPS! Dette er årets julegave til den som har alt!

Kontingent for 2017

For å kunne gjennomføre konserter med høy kvalitet hele året på Skåtøy, så er vi avhengig av medlemmer og sponsorer.

Før året er omme vil medlemmene motta en giro på kr. 200,- for kontingent 2017. Det er hyggelig at så mange som mulig betaler kontingenten før nyttår. Hvis du ikke er medlem, men ønsker å bli det, så kan du sende en e-post til: sangpoetene@gmail.com.

For oppdatert informasjon.

Følg med i Flaskeposten og på www.sangpoetene.no

Kontakt: e-post: sangpoetene@gmail.com eller SMS/tlf. 95249200.

Hilsen Styret i Sangpoetene

Det skjer på Skåtøy

Skåtøy Kafe

Fremdeles høståpen i helgene

Lørdag fra kl. 11. til 23,

Søndag 30 fra kl 11. til ca 20

Lør 22 kl 19 - Velkommen til en litt annerledes konsertkveld
Vi legger opp til en helaften med nytelse for så vel øre og øye –
som gane og hjerte. Publikum inviteres til en treretters bestående
av suppemiddag og konsert med påfølgende dessert (søtsaker og
dj-ing). Vi lover stearinlys, harmoni, god mat og drikke. Vi håper
på godfot og smil. Drosjebåt settes opp tur – retur (fra sentrum
klokka 1800). I tillegg opplyses det for ordens skyld om at
Kragerø sangen vil bli spilt i anledning byjubileet.

Pris: 250,- (ekkl. drosjebåt)

Bindende påmelding til post@skatoykafe.no (betaling i døren)

Ekstra: Fre 28 okt kl 18 Menighetspub

Kafeen er vinterstengt fra 1 novemeber

Mvh Helena&Martin

Huskestua

Velkommen til Huskestua mandager kl 18.00 på lokalet

31. okt, 14.nov, 28.nov

Hilsen oss i styret.

Ryggsekkane: 12 nov Ryddetur til Bekkestua

Oppmøte kl 1200 på Skolen

Finn på nett; Flaskeposter?

Skole ?

Skåtøy Kirke

Fre 28.10 kl. 19 Menighetspub på Skåtøy Kafe - kafeen
åpner kl. 18. (Se egen omtale).

Menighetsrådet

Lør 5. nov kl. 17 Allehelgens markering Skåtøy kirke v/ Bente

Modalsli og organist Katrine Kristiansen.

Medvirkende med sang og gitarspill: Anita Høyvarde, Rolf Henning
Jensen, Kjetil Valldal. ---- Kirkekaffe

Velkommen i kirken

Lokalet ønsker alle velkommen til årlige julemarkedet søn 4. des.

Støtt lynlotteriet **fre. 4. nov** til inntekt for tilkobling til kommunalt
avløp. Mer info om aktiviteter kommer i senere flaskepost.

Vi oppfordrer alle venner av Lokalet til å stå på en dugnadsliste, det
er kjekt å ha folk med forskjellige kunnskap. Ta gjerne kontakt med
Kalle Larsen på 92894396 eller epost kallelar@gmail.com.

Sangpoetene, Vellet og Lokalet er enige om et samarbeid for å
samkjøre vinterhalvårets aktiviteter, likeledes vil Vellet og Lokalet
samarbeide om middager/aktiviteter på nyåret.

Vi gleder oss til hyggelige kvelder i fellesskap fremover!

Styret

Skåtøy Vel medlemsmøte **lør 22/10** på Lokalet kl. 16. **NB! nytt klokkeslett** som skyldes at det arrangeres konsert på Kafeen kl. 19.

Sakslista består av følgende:

- kort gjennomgang av saker som styret jobber med inkludert aktiviteter i vinterhalvåret.

- oppsummering av vårens medlemsmøte der vi fikk inn synspunkter på hva vi kan gjøre for å sikre tilflytting til øya vår.

- siste nytt vedrørende Telemark Fylkeskommunes innstramming i støtten til Kragerø Fjordbåtselskapet

Vi håper flest mulig både kan og vil delta fordi det er den eneste måten å påvirke hvilke saker Vellet skal prioritere.

Styret

Krigshelten på Skåtøy kirkegård

I disse dager går filmen «Kongens nei» sin seiersgang på norske kinoer.

Gjennom filmen kommer 2. verdenskrig nærmere også for nye generasjoner. Av de som selv opplevde krigen, blir det stadig færre. Kirkegårdene våre er hvilested for mange som sto midt i frigjøringskampene uten at det er spesielt markert.

På en liten gravstein på Skåtøy kirkegård er det hugget inn et sitat av kong Håkon:

"Behold i bare Tordenskjold om vi må få Kai Birksted."

Løytnant Kai Birksted, pilot i det danske flyvåpen, sa også nei da Tyskland

okkuperte hjemlandet Danmark den 9. april 1940 uten motstand. Hva kunne en løytnant gjøre når regjering og generaler ikke ville ta opp kampen mot inntrengerne?

Han flyktet en natt over Øresund, tok seg gjennom Sverige, krysset grensen til Norge og sluttet seg til de norske motstandsstyrkene. Kai Birksted som noen nordmenn, kom seg over til England for å fortsette kampen – på norsk og alliert side. Sitatet som er hugget inn på gravstøtten kan kong Håkon ha uttalt da han var på statsbesøk til Danmark i 1947. Da reiste han hjem i leiligheten til familien Birksted dekorerte han med den høyeste utmerkelse som ingen andre utlendinger hadde fått for krigsinnsats, Kommandør av St. Olav med stjerne og sverd.

Skvadronsjef

Kai Birksted startet tjeneste i Little Norway i Canada. Der lærte han opp nordmenn til å bli piloter og kampflygere. Styrken ble flyttet til Skottland for å delta i kampene. I en liten artikkel i menighetsbladet vil det føre for langt å skrive om alle hans bragder som kampflyger og hans fremragende lederskap. Det er skrevet flere artikler om han som er tilgjengelig på nettet. På

Kirkekontoret finnes også en egen bok som utkom i Danmark i 2010.

Oppsummert kan opplyses at Birksted ledet et stort antall angrep mot fiendtlige fly, deltok ved invasjonen i Frankrike og de norske styrkene kom fra det med små tap under hans ledelse. Ved krigens slutt hadde han militær rang som norsk oberstløytnant og var tildelt det norske krigskorset to ganger – med sverd og stjerne, sammen med en rekke andre norske og britiske utmerkelse.

Hjem til Danmark

Det ble en stor skuffelse for han å komme hjem til Danmark da krigen var slutt. Han fikk en jobb i det danske forsvaret med grad som løytnant, den grad han hadde hatt da han forlot Danmark i 1940. Birksted var da bare 30 år gammel. I Danmark sto en overfor en stor omorganisering av Forsvaret og i begynnelsen av denne prosessen fikk Birksted, som den eneste med krigserfaring, lite gehør for sine forslag om hvordan det hele burde gjøres. Etter hvert ble han lyttet noe mere til og han fikk også en høyere militær rang. Ved utnevnelser til høyere lederstillinger ble han forbigått. Han forlot Danmark for godt i 1955 for å arbeide ved NATO-hovedkvarteret, fra 1960 som sivil rådgiver etter at han 45 år gammel søkte

avskjed fra forsvaret. Han og familien bosatte seg i London.

Norsk kone med hytte i Kragerøskjærgården.

Kai Birksted giftet seg i London umiddelbart etter krigen med norske Sonia Irgens. Hennes familie hadde hytte i Kragerøskjærgården. Det ble også feriestedet for Kai Birksted. Han ble etter hvert kjent med flere i skjærgården, men få kjente til hans bragder for Norge under krigen. Han var glad i å fiske og han var flere ganger ute med Tom Jakobsen på Stutsholmen.

I dag eies hytta av Sonia og Kai Birksteds sønn, Jan Birksted og hans familie, de også bosatt i London. De ferierer her årlig.

Kai Birksted døde i 1996 og Sonia i 2006. De hadde valgt Skåtøy kirkegård som sitt siste hvilested. Graven holdes i hevd med vakre blomster og med årlige besøk av deres etterkommere i London. Etter at Kai Birksted historie ble noe kjent er det flere som stopper ved graven og leser med noe undring det innhugde sitatet av kong Håkon.

Det kan til sist opplyses at det i 2010 ble reist en byste av Kai Birksted i Churchill-parken i København initiert av danske piloter.

I 2015 besøkte en dansk delegasjon hans grav og Skåtøy kirke for å hedre ham på hans 100-års fødselsdag.

Arnfinn Jensen

Intervju med en tårnagent

Jonatan Lund Craner, Skåtøy var en av de 11 tårnagentene i Skåtøy kirke helgen 10, og 11. september. Vi har snakket med ham om hvordan det hadde vært.

Det var veldig moro, spesielt å prøve orgelet og ringe med klokkene. Jeg hadde aldri vært så mange steder i kirken før, bare i den store salen. Så fulgte vi en rød tråd og kom til forskjellige oppgaver. Det var spennende. Noen steder var det også godter.

Lærte du noe nytt?

Jeg lærte noen salmer. Skuespillet var også morsomt. Jeg var disippel. Det var om Jesus som stilnet stormen. Vi satt i en liksom båt. Det var flest disipler. En var også Jesus, og en var forteller. Der lærte jeg litt bibelhistorie.

arnfinn

De-ikke-navngitte-skjærene-
syd-for-Engelskmann-hadde-
brøytestikk. De-er-erstattet-
av-blinklys-fra-Clas-Ohlson.¶

Engelskmann-har-fått-
sitt-lys-fra-Kystverket¶

Kogglei-fra-Åsvika-
for-viderekomne-

Månedens båe

Det er vanskelig å få gode båebilder, grunnberøring er som oftest ikke planlagt, så forevigelse med bilder uteblir.

Jeg har kommet over et nettsted med ganske gode flyfoto fra distriktet

tema.webatlas.no/Grenland/Bilder

Her kommer en god del båer ganske tydelig fram. Her kan både grunnstøtinger og trange passasjer med koggen sjekkes og planlegges.

Bildet viser indre koggleia for å runde Krikken fra Åsvika. Før det ble lys på Engelskmann var dette en lumsk lei med båer og lave svarte skjær i nattemørket, på vinterstid ved is i Eidkilen.

Taxibåtførere eller andre sjøfarende? merket da de kritiske punkt i leia med brøytestikk med refleksbånd. Ved et blink med lyskasteren så du da greit refleks fra brøytestikk odder og skjær i nattemørket. Vær og vind tok brøyte-

stikkene årlig, men brøytestikk er det nok av i veikantene før isen legger seg, noe må jo båtfolket også ha igjen for veiavgiften på bensin og olje?

Skvalpeskjærene øverst til venstre er så vidt jeg vet navnløse og bør nå hete **Chlas Ohlson** slik at den internasjonale navnetradisjonen beholdes i dette området.

BUSSEN ER TILBAKE!

Telemark fylke har åpna hånda igjen og strødd litt penger over Skåtøybussen. Nå kjøres rute daglig fra Korset 7.15. fra Skåtøyroa 7.35 til Kirka.

Mandag og torsdag er det handlerute fra Korset 9.35 og inn med 10.05-ferga. Tilbake med 14.20-ferga. Bussen går til og fra alle ettermiddagsfergene. 16.35-ruta er altså tilbake. Den går utover øya så langt det er passasjerer. Men jeg kjører alltid til Kirka, i tilfelle noen skal på derfra.

Terje kan ringes på 92 82 61 53 for spørsmål om rutene.

Terje Sødal

Menighetspub på Skåtøy kafe

Menighetsrådet på Skåtøy følger opp den flerårige tradisjonen med å arrangere menighetspub. Kafeen åpner dørene for menighetspuben fre. 28. okt. kl. 18.

Denne gangen er emnet for diskusjonen «Fra statskirke til folkekirke». Fra 1. januar 2017 trer ordningen i kraft. Fra da av er kirken eget rettssubjekt. Hva betyr dette egentlig og hvilken betydning vil det kunne få for den lokale kirken – for oss i skjærgården?

Prost Bente Modalsliinnleder fordi det er hun som kan mest om denne prosessen som har foregått i statlige- og kirkelige organer gjennom mange år. Nå er vi folkekirke og det høres bedre ut en statskirke. Greia blir hvordan vi kan være i tiden og likevel ta vare på historie, tradisjon og det som er kirkas fundament.

Alle er hjertelig velkommen til en forhåpentlig både lærerik, nyttig og hyggelig kveld. For de som bor på fastlandet er det greie ruter med både ferja og «Perlen» Den går til byen fra Skåtøybrygga fredag kveld.

Vertskapet på kafeen Helena og Martin, serverer både god mat og godt drikke.

Arnfinn

Prosjektet med Dønvigs bølge går mot gjennomføring.

Sponsorlista

Arkitekthuset as, David Løffler - 92099747

Iseksport as, Tom Erik Hole

Byggmester Tore Abrahamson - 91850561

Kragerø og Skåtøy Historielag

Galeasen Skåtøy as, Tor Dønvik

Stiftelsen Skåtøy Vise og Poesifestival

Per Gierløff Klem

Dønnevik Gård, Ingvild Gierløff Løe

Skåtøy - Sangpoetenes møtested

Sponsorere (kr 10000 eller mer) søkes, disse hedres med et messingskilt dersom de ønsker det. Alle små eller store bidrag er velkommen. Kto **2655.02.47037**, kontakt tor.donvik@gmail.com (90678830) eller Arnf. Jensen; arnfj@frisurf.no (90584852)

Glimt fra kaptein Dønvigs liv:

Sjøtester - internasjonal satsing.

I Aftenposten 29.10 1902 kan vi lese:

"Kaptein Dønvig foreviser nu sit redningsapparat Lifesaving Globe i Frankrige. Figaro's korrspodent i Havre giver en Beskrivelse af Apparatet som funktionerede meget tilfredstillende.

Blant de 15 Personer, som befandt sig i Globen nevner Korrspodenten Fru Advokat Fyhn fra Christiania. Apparatet ble kastet i sjøen fra dampskipet "Kong

Alf", med hvilket Hr. Dønvig vilde reise til Stredet ved Calais for der at lade sig kaste i Havet med sin Globe og søge at at lande i Dover.

Korrespondenten bemerker, at en Model i mindre Målestokk for et Par Aar siden var udstillet i Frankrige og konkurrerede om Pollock Præmien. Den vakte da Teknikeres Oppmerksomhed, men opnaede ikke Præmie, da den ikke tilfredstilte de Fordringer til Hurtig Seilas, som Juryen havde opstillet."

Dønvig er tilbake igjen og konkurrerer om Pollock prisen på 100000 franc. Her viser Dønvig sine internasjonale business og gründeregenskaper. Han går hardt ut mot sine konkurrenter og de utfordres både skriftlig og muntlig, med verdenspressen tilstede, om å konkurrere i åpen sjø med seg selv og andre folk om bord i sine varianter av livredningsinnretninger. Underlige ting presenteres for juryen; Skipskollisjoner skal hindres med en "elektrisk fisk" som svømmer etter en kabel foran skipet som gir signal når den treffer et annet skip på kryssende kurs; Bro, bysse og lugarer utformes som et skip, utrustet med maskin og det hele, dette festes til hovedskroget og når skipet forliser løsnes festene og dette «mini» skipet seiler vider som om ingen ting har

hendt. Nordmennene, med Dønvig i spissen, har de beste løsningene, og høster anerkjennelse. Rike Pollock-arvinger mangler praktisk sans. Krav om samtidig å forhindre kollisjon, ikke kunne synke og ha god egen fremdrift er helt urealistiske. Igjen deler ikke juryen ut noen pris, og Pollock får vanry i shippingmiljøet. Prisen blir aldri utdelt, til skuffelse for Dønvig og andre som har investert mye tid og penger i dette.

Høyesterettsadvokat og bankdirektør Halfdan Fyhn var var gift med den 20 år yngre franskfødte Lea (f 1864). Hun var altså sammen med 14 andre på sjøprøven til Dønvig i Frankrike i 1902. Det tyder på at Dønvig hadde gode bankforbindelser? Fyhn er mer kjent for sin kunderelasjon til Edvard Munch. I 1901 trenger Edvard Munch hjelp av banken. Han ber sin venn Andre Aubert om hjelp til dette i et brev (utsnitt følger):

"Kjære Dr Aubert! Tak for Telegrammet! – Vil De gjøre mig den Tjeneste at sende Schous Papir til Advokat Fyhn i Folkebanken – og samtidig få Brandt til at sende Billedet «Skrig» ned i Folkebanken? – Da dette er en Sag der skaffer Fyhn en del Bryderi vilde jeg bede Dem om at sende nogle Ord med – Eller om De kunde tale med ham?"

Alf Cranner 80 år

Det ble en formidabel feiring av 80 år spreke Alf Cranner på Josefine vise-scene onsdag 19. oktober.

Trubadurene stod i kø for å entre scenen. Her stilte de etter hvert så godt voksne barn av "visebølgens far" fra 1960 årene opp for å hylle "sin far" på sin måte, det var også hyggelig å se at dagens unge trubadurer og musikanter stilte opp med sine bidrag.

Artistgalleri, kunstneriske kvaliteter, glede og humor på det som vi fikk se og høre fra scenen denne kvelden kunne trolig ha fylt konserthuset, men det var altså på Josefine det skjedde. Josefines intimitet og tradisjoner med over 20 års visesang hengene i veggene ga en fin ramme rundt 80 års markeringen for Alf og hans medbrakte familie.

Bredden i Alfs kunstneriske virksomhet kom også fram, som komponist av filmmusikk og nå ikke minst som forfatter. Boka hans "Fra Alf til Alf" ble

også lansert på Josefine og køen i pausen var lang av folk som ville sikre seg et signert eksemplar. Boka gjør det lett for oss å finne gode julepresanger i år.

Jubilanten selv tro til og sang en humoristisk og ironisk stubb av Alf Prøysen om hva som skal til for å oppnå suksess med bøker.

Forestillingen avsluttet Alf selv med sin Tivolivise, med alle artistene på scenen og publikum med på refreng.

Vi møtte en "uforskammet" sprek 80 åring som siterte filosofen Arne Ness sine aldersbetraktninger. Da han fylte 90 år sa han "du vet jeg merker jo at jeg ikke er 80 lenger"

En uforglemmelig kveld var over for oss 12-15 Skåtøyfolk som hadde tatt turen til Oslo og stått timevis i kø for å sikre oss innslipp på Josefine, vi gruer oss allerede til 90 års køen i 2026.

Er du i Oslo en onsdagskveld er det all grunn til å besøke [Josefine visescene](#) (for orden skyld bør det nevnes at Josefine som oftest er køfri).

Tor Dørvik